

Información Pacientes

Botón gástrico

Consulta Enfermería enfermedades minoritarias

Esta información vai dirixida tanto ao paciente como ao seu cuidador principal. Fai referencia á necesidade de recibir nutrición enteral por sonda.

1 Como detectar se teño problemas de alimentación?

Por favor, reflexiona sobre as seguintes situacións:

- Existe dificultade para mastigar ou tragar alimentos xa sexan sólidos ou líquidos.
- Hai un rexeitamento á alimentación ou a cantidade consumida é escasa ou inferior á recomendada polo meu médico.
- O meu peso diminuíu estes últimos meses.
- A alimentación actual non me proporciona vitalidade nin boa calidade de vida.
- Non disfruto comendo.
- Tuso ao comer ou beber, vomito ou póño-me de cor azulada e atragoo.
- Tardo en comer máis de 30 minutos en cada comida ou máis de 3 horas ao día.

Por favor, reflexiona sobre as seguintes situacións:

- Non gozo de comer ou non teño ganas porque me estresa pensar que podo atragoar.
- As dificultades na alimentación dificultanme realizar outras actividades do meu día a día.
- Non me pode dar de comer ninguén que non sexa o meu cuidador principal. Só ela/el sabe.
- Non podo ir de viaxe ou pasar un día enteiro fóra da casa.
- Considero que non me coido/esforzo se non como pola boca.
- Apenas dispoño de tempo de ocio ou para outras actividades diarias.
- Ás veces dubido de se como suficiente.

Pode que chegase o momento de considerar a colocación dun dispositivo para a nutrición. A nutrición enteral permite cubrir as necesidades nutricionais do organismo, tanto os requirimentos enerxéticos como de proteínas.

2 Beneficios do inicio de nutrición enteral domiciliaria:

- Permite controlar o aporte nutricional.
- Reduce a tos e sufrimento por atragoamento relacionado coa vía oral.
- Mellora nutricionalmente, mellorando a nivel muscular e a súa vitalidade.
- Optimízase o tempo dedicado á alimentación.
- Facilita a administración de tratamento, controlando cumprimento de posoloxía.
- Pode seguir comendo por boca, o que non tome introdúcese pola sonda.
- O paciente pode realizar as súas actividades habituais incluíndo piscina entre outros.
- Diminúe o tempo das comidas podendo aproveitalo para outras cousas.
- Aseguro as inxestións de auga e alimentos recomendadas: as secrecións respiratorias serán máis fluídas e dificulto a aparición de feridas.
- O dispositivo ten uns coidados básicos de hixiene que pode realizar en casa e cámbiase cada 6 meses.

2 Beneficios do inicio de nutrición enteral domiciliaria:

- A colocación é sinxela e se se realiza de forma temperá é un proceso ambulatorio. Valórase cada caso individualmente por se ten que ingresar no hospital.
- Pode seguir comendo por boca, é unha opción para aqueles alimentos que custe tragar polo seu volume ou textura. Pódese limitar o seu uso a alimentos determinados.
- Hai numerosos estudos que demostran os seus beneficios. Para moitos pacientes supón un importante alivio da ansiedade ao limitar as comidas excesivamente traballosas e prolongadas. A maioría dos pacientes que perderan peso conseguían, en varios estudos, estabilizar dita perda.

Gastrotomía

Botón gástrico

Practicamente todos os pacientes aos que se entrevista teñen unha visión positiva do botón gástrico, destacando que os beneficios superan aos inconvenientes.

O ofrecemento do botón gástrico non implica necesariamente que o paciente chegase a unha fase avanzada. Máis bien so contrario, é un dos tratamentos dispoñibles para demorar a deterioración. De feito, hai estudos que demostran que a colocación dun botón gástrico é tanto máis útil e seguro canto máis precoz é a colocación. Máis aínda se se emprega antes de que se produzan complicacións da disfagia como infeccións por atragoamento (as chamadas pneumonías por aspiración) ou perda de peso marcada.

3

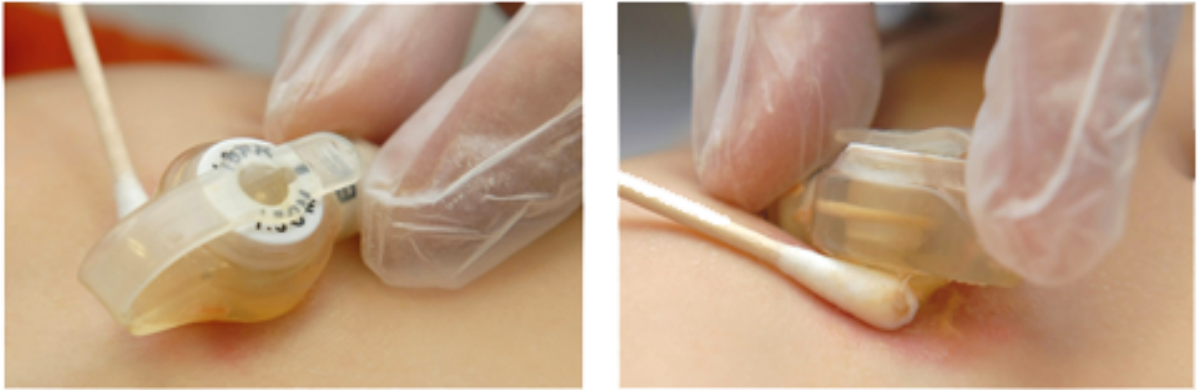
Coidados do botón gástrico en domicilio

- Tras 8-12h da súa colocación retirarase a vendaxe e valoraranse signos de inflamación. Non se colocará unha nova vendaxe a non ser que exista moito exsudado.
- Ás 24h da súa colocación comezarase a limpar diariamente con auga e xabón facendo movementos circulares sen tirar nin presionar e secarase minuciosamente.
- Todos os días débese rotar 365° para evitar adherencias.
- Manteremos o tapón pechado se non se usa.
- Poderá ducharse ás 48h da súa colocación e realizar baños de menos de 15 minutos cando transcorresen 7 días desde a colocación. Debemos evitar que se macere a zona.
- Se se salise acudirá a un centro próximo o antes posible sen comer nin beber nada.
- Despois de cada comida limpará a sonda con auga e se se obstrúe empregará auga morna.
- Poderá administrar a medicación pola sonda disolta en auga ou en forma de xarope.
- A revisión do balón farase mensualmente, baleirando o balón e enchéndoo de novo con auga estéril.

3 Cuidados do botón gástrico en domicilio II

Cuidados do estoma

- Limpade diariamente a zona arredor do botón con auga morna, xabón, esponxa ou gasa, con movementos circulares de dentro cara á fóra.
- Secade minuciosamente a zona. Pode ser útil usar un bastoncillo de algodón.
- Comprobade que a zona arredor do botón non estea vermella ou inflamada. Se se detecta algunha complicación, contactade coa Consulta de Enfermería.

4

Formación

Formación ▾ Calidad de Vida ▾ Investigación ▾ Colabora ▾ Ayudas a la Investigación

PROGRAMA DE FORMACIÓN

EscuELA

Estos **cursos de formación online** están dirigidos a los enfermos de ELA, a sus familiares y a sus cuidadores. En ellos encontrarán las herramientas necesarias para mejorar la **calidad de vida** de los pacientes a lo largo de su enfermedad.

[QUIERO ACCEDER](#)

5 Cando consultar

Póñase en contacto coa Consulta de Enfermería nos seguintes casos:

- **Se hai un aumento da drenaxe proveniente do estoma e parece que o botón estea frouxo.**
- **Se o botón se obstrúe.**
- **Se o botón se desprende.**
- **Se presenta lesión a pel circundante.**

Ante calquera destas incidencias chame á consulta de enfermería, de luns a venres de 08:00 a 09:00 h, ou de 14:00 a 15:00 h

Teléfono

986 82 53 21

En horarios de tarde, noite, ou fins de semana / festivos, acudir ao PAC.